

ř. z. a nař. ze dne 30. listopadu 1917, čís. 461 ř. zák.). Toto zákonné ustanovení, pokud jde o výživné poskytované spolky jich členům, nebylo zrušeno zákonem ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 2. července 1924, čís. 177 sb. z. a n., ježto zákon ten o takovémto výživném nic neustanovuje a podle § 6 tohoto zákona pozbývají platnosti jen všechny dosavadní zákony a nařízení, jež odporují ustanovením tohoto zákona, zejména veškeré dosavadní předpisy o tom, že exekuce na některé ze služebních platů uvedených v § 1 nebo na výslužné, odbytné a zaopatřovací platy uvedené v § 2 jest zcela nebo z části vyloučena, a o takové požitky nejde při výživném, o němž mluví čl. II. zákona ze dne 26. května 1888, čís. 75 ř. zák. Z toho jest usouditi, že toto zákonné ustanovení je v tomto směru dosud v platnosti, že podle něho podléhá výživné poskytované spolky jich členům, pokud převyšuje 1.800 Kč, pokud se týče 900 Kč a že je proto zabavitelná i podpora v nezaměstnanosti se státním příspěvkem, kterou za takové výživné dlužno pokládati, pokud převyšuje tyto částky.

Čís. 11529.

Jde o poměr veřejnoprávní, zřídila-li obec v Čechách podle stavebního protokolu chodník před domem vlastnickým na náklad stavebníkův. V takovém případě jest stavebník zproštěn povinnosti chodník udržovati a obci předati, ba není ani oprávněn udržovati chodník zřízený obcí.

(Rozh. ze dne 2. dubna 1932, R I 41/32.)

Žalující strana domáhala se na žalované straně náhrady škody z úrazu, který utrpěla dne 3. srpna 1929 na vadném chodníku před domem žalovaných v Ústí nad Labem, dovozujíc, že žalovaná strana za vadnost chodníku jest zodpovědná podle § 92 zákona ze dne 8. ledna 1889, čís. 5 zemského zákonníka pro Čechy (stavebního řádu pro Čechy), poněvadž chodník ten obci dosud podle ustanovení toho nepředala a proto měla povinnost jej v řádném stavu udržovati. Žalovaná hájila se tím, že neměla povinnosti chodník udržovati, nýbrž že povinnost tu měla obec, poněvadž chodník sama zřídila, ovšem na stavebníkův náklad, jak to sama při povolení ke stavbě domu podle stavebního protokolu ze dne 11. srpna 1894 předepsala. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc odvolacímu soudu, by znovu rozhodl o odvolání.

Důvody:

Odvolací soud míní, že žalovaná nebyla povinnosti, udržovati chodník, zproštěna, třebaže jej obec zřídila, poněvadž obec tím opatřila jen

věci stavebníka, který však tím nebyl zproštěn své zákonné povinnosti chodník až do odevzdání udržovati a jej obci formálně předati, což se podle souhlasného přednesu stran dosud nestalo. V tom však posoudil věc právně mylně, jak strana žalovaná v rekursu právem vytýká. Názor odvolacího soudu byl by správný jen, kdyby poměr mezi žalovanou a obcí, založený na stavebním protokolu, byl poměrem soukromoprávním; toho však není; šlo o podmínky povolení ke stavbě, což jest věcí veřejnoprávní, k jejímuž obstarávání jest podle § 103 citovaného stavebního řádu povoláno obecní představenstvo, nyní rada. Opatření o zřízení chodníku obcí na stavebníkův náklad, jak jest obsaženo ve stavebním protokolu, jest tedy úkonem správním, nikoli soukromoprávním prohlášením. Úkonem tím příslušný veřejnoprávní orgán upravit blíže způsob splnění veřejnoprávní povinnosti uložené stavebníku v § 92 stavebního řádu. Nevadí, že nedržel se při tom doslovu zákona, nýbrž se od něho odchýlil. Orgánové správní nejsou doslovem zákona vázáni; zákon jest pro ně hranicí, za kterou nesmí jíti; uvnitř této hranice však mají orgánové volnost učiniti opatření, jež podle svého volného uvážení v konkrétním případě považují za vhodná a účelná k dosažení zákonem stanoveného cíle. Ustanovení § 92 stavebního řádu, že stavebník jest povinen zřídit podél novostavby na straně veřejné ulice nebo náměstí svým nákladem chodník a udržovati jej v dobrém stavu až do jeho předání obci, jejímž vlastnictvím se předáním stane, a že obec chodník řádně postavený do roka má převzít, má za účel ulehčiti obci plnění povinnosti pečovati o veřejné komunikace, uložené jí v § 28 čís. 3 obecního zřízení pro Čechy. Účelu toho dosaženo býti může nejen doslovným zachováním předpisu § 92 stavebního řádu, nýbrž i tím, že obec sama provede zřízení chodníku a stavebník náklady toho zapraví. Zřizujíc takto chodník jedná obec opět jako podmět veřejnoprávní a plní své veřejnoprávní povinnosti. Zřízení chodníku takovýmto způsobem nevyžadujícím finančních nákladů se strany obce jest úkonem obyčejné správy obecní, k níž povoláno jest podle § 51 obecního zřízení pro Čechy obecní představenstvo, nyní rada, též orgán, který povolán jest k obstarávání obecních záležitostí. Byla-li úprava stavebníkovy povinnosti v § 92 stavebního řádu vytčena provedena způsobem žalovanou stranou tvrzeným, byl stavebník zproštěn povinnosti chodník vůbec zřídit a měl jen povinnost hraditi obci náklad, který, sama jej zřizujíc, vynaložila. Důsledkem toho stavebník byl zproštěn i povinnosti chodník udržovati a obci předati. Stavebník dokonce chodník obcí zřízený ani udržovati vůbec nebyl oprávněn; ježto, jak shora uvedeno, podle stavebního protokolu nebyl mezi stavebníkem a obcí založen poměr soukromoprávní, stavebník ani po právu se nemohl domáhati na obci, by mu chodník jí zřízený odevzdala, a neměl tedy ani možnost předání jeho obci provésti. Ustanovení § 92 stavebního řádu o předání chodníku nelze užítí na případ tvrzený stranou žalovanou a nutným předpokladem ustanovení toho jest okolnost, že chodník skutečně zřídil sám stavebník. Neměli-li tudíž žalovaní jako nástupci stavebníků ve vlastnictví domu povinnost udržovati chodník v řádném stavu — povinnost ta jest totiž

spojena s vlastnictvím domu — nemohli ji zanedbatí a padl by důvod závazku k náhradě škody z jeho vadností. Soud první stolice zjistil, že roku 1896 a vůbec v době předválečné v Ústí nad Labem chodníky zřizovala obec na vlastní účet a objednávku; v tomto zjištění zřejmě jest obsaženo i zjištění, že se tak stalo i v souzeném případě, ač to soud procesní výslovně nezjistil. Zjištění to však žalující strana svým odvoláním napadla, soud odvolací se však důsledkem svého právního názoru s odvoláním v tomto směru nezabýval a zjištění to nepřezkoumal. Proto bylo rozhodnuto, jak shora uvedeno.

Čís. 11530.

Železniční přepravní řád (vládní nařízení ze dne 17. července 1928, čís. 144 sb. z. a n.).

K zachování dodací lhůty se vyžaduje nejen, by zboží ve lhůtě do stanice došlo, nýbrž i, by, a to rovněž ve lhůtě, byl příjemce o příchodu zpraven a zboží k odběru bylo přichystáno. Tím, že železnice dbá předpisu čl. 66 § 2, nesprošťuje se ručení za překročení dodací lhůty.

(Rozh. ze dne 2. dubna 1932, R I 49/32.)

Žalující firma domáhala se na železnici náhrady škody pro překročení dodací lhůty. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. Důvody: Odvolatelka domáhá se žalobou náhrady podle čl. 95 § 4 žel. př. ř. škody ve výši dovozného. Podmínkou takovéto žaloby jest, by na straně žalované bylo překročení dodací lhůty a na straně žalující jest, by dokázala, že jí vznikla z překročení dodací lhůty škoda na zboží. Prvý soud, vycházeje s nesporných okolností, že vagon čís. 167591 byl k dopravě podán v S. dne 6. září 1930 o 15té hodině, dále že vzdálenost S. od stanice určení jest 164 km do K., má podle čl. 55 ž. dopr. ř. za to, že dodací lhůta v souzeném případě překročena nebyla, ježto vagon byl navěštěn dne 15. září v 8 hodin a předchozí den byl dnem svátečním. Právní posouzení v tomto směru není správné. Neboť podle čl. 55 § 6 jest dodací lhůta zachována, bylo-li zboží před jejím uplynutím příjemci dovezeno, u zboží, které není podle ustanovení železnice určení nebo záповědi příjemcovy dováženo, je dodací lhůta zachována, byl-li příjemce před jejím uplynutím o příchodu zboží zpraven (čl. 66 § 3) a bylo-li zboží přichystáno k odběru. Z výpovědi Josefa H-a vychází na jevo, že vůz čís. 167591 dojel do stanice určení K. dne 13. září 1931 v sobotu v 21 hodin, tato sobota byla posledním dnem dodací lhůty, vagon přistaven na překladiště dne 14. září a navěštěn 15. září v 8 hod. Žalovaná strana ani netvrdí, že žalobce před uplynutím dodací lhůty o příchodu zboží zpravila, přichystání vozu k odběru dne 14. září a navěštění dne 15. září spadá již do doby po uplynutí doby dodací. Neboť neděle, zasvěcený svátek a památný den má význam a prodlu-